

INTRAVENOOSSE UROGRAAFIA INFOLEHT/NÕUSOLEK UURINGU TEOSTAMISEKS

Teie arst soovib Teile teha uuringu – intravenoosne urograafia, mida Pärnu haiglas teostatakse radioloogias, II korrusel, BC-korpuses.

Mis on intravenoosne urograafia?

Intravenoosne urograafia on radioloogiline uuring, mille käigus saadakse ülevaade neerudest, kusejuhast ja kusepõiest. Intravenoosset urograafiat kasutatakse neeruvaagnate ja -karikate ning kusejuhade anatoomia ja arenguanomaaliate hindamiseks, samuti verikusesuse, häguse uriini ja korduvate kuseteedepõletike põhjuste kindlakstegemiseks. Neerukasvajate diagnostikaks on intravenoosne urograafia väheinformatiivne.

Uuringu vastunäidustused

- Ülitundlikkus joodile. Kui olete ülitundlik joodi või mõne muu ravimi suhtes, peate sellest raviarsti ja radioloogiatehnikut enne uuringut teavitama.
- Neerupuudulikkus. Halvenenud neerufunktsiooni korral, kui neerude filtreerimisvõime on vähenenud, peaks raviarst uuringu vajalikkust põhjalikult kaaluma.
- Rasedus.

Enne uuringut

Enne plaanilist uuringut on vaja soolestik ette valmistada. Liigsed soolegaasid mõjutavad uuringu käigus tehtavate röntgeniülesvõtete kvaliteeti, mille tagajärjel uuring võib jääda tegemata.

- Uuringueelsel päeval olge gaasivabal dieedil – süüa võib kuivikuid ja puljongit; uuringueelse päeva õhtul pärast kella 18 ei ole enam soovitatav süüa.
- Uuringueelsel päeval jooge umbes 2 liitrit gaseerimata vedelikku (vett, magustamata viljalihata mahla, suhkruta teed).
- Uuringupäeva hommikul, 2-3 tundi enne uuringut jooge 1 klaas ilma suhkruta teed, kohvi või vett, sööge 1-2 kuivikut. Mitte nälgida!
- Hoolitsege selle eest, et saaksite tühjendada soolestiku uuringueelse päeva õhtul või hiljemalt uuringupäeva hommikul.
- Kui Teil on kalduvus kõhukinnisusele, sööge 2-3 päeva jooksul enne uuringut vedelat jäägivaba toitu (nt selged supid, puljong, kuivikud). Jooge rohkesti vedelikku, umbes 2 liitrit päevas. Vajaduse korral kasutage soole tühjendamiseks lahtisteid, nt 5ml Microlaxi pärasoolde.
- Jätkake tavapärase ravimite (nt südame- ja vererõhuravimid, diabeediravimid) tarvitamist arsti ettekirjutuse kohaselt.

Uuringu läbiviimine

Uuring kestab umbes 40 minutit ja seda tehakse ainult saatekirja alusel. Uuringu ajal patsient lamab ja Talle tehakse röntgeniülesvõtte kõhupiirkonnast. Seejärel paigaldatakse veenikanüül, mille kaudu süstitakse veeni joodi sisaldavat kontrastainet. Kontrastaine on vajalik organite struktuuri ja võimalike haiguslike muutuste visualiseerimiseks. Kontrastaine liigub vereringe kaudu neerudesse ja eritub sealt

uriiniga kusejuhadesse ja kusepõide, tuues vastavad organid nähtavale. Selleks et jälgida kontrastaine eritumist neerude kaudu tehakse järgnevad ülesvõtted, vastavalt 7, 15 ja 25 minuti möödudes kontrastaine manustamisest.

Joodi sisaldav kontrastaine võib tekitada ülitundlikkusreaktsioone. Sagedasemaks reaktsiooniks ($\geq 1/100$ kuni $< 1/10$) on kuumatunne, aeg-ajalt ($\geq 1/1000$ kuni $< 1/100$) võib esineda iiveldust, peavalu, mõru/metalli maitset suus, oksendamist. Harva ($\geq 1/10\ 000$ kuni $< 1/1000$) esineb südame rütmihäireid, vererõhu langust, kõhulahtisust, kõhupiirkonna valulikkus/ebamugavustunne, külmatunnet, külmavärinaid, hingamisraskust, nahalöövet, nõgestõve, sügelust, vaskuliiti, palavikku, angioneurootilist turset, kõriturset, larüngospasmi, bronhospasmi või mitte kardiogeenset kopsaturset. Tõsiseid ja surmaga lõppenud reaktsioone on täheldatud väga harva (1/170000), nende hulka kuuluvad krooniliselt kulgev neerupuudulikkus, äge neerupuudulikkus, anafülaktiline või anafülaktoidne šokk, ülitundlikkusreaktsioon, millele järgnevad südame- ja/või hingamise seiskumine ja müokardi infarkt. Nähud võivad tekkida kohe pärast süstimist või mõne päeva jooksul.

Uuringu tulemused saadetakse Teie raviarstile.

Peale uuringut

Pärast uuringut on soovitatav sama päeva jooksul rohkesti juua (1-2 liitrit vedelikku: vesi, mahl), et kontrastaine organismist kiiremini väljuks.

Patsiendi kinnitus

Tõendan oma allkirjaga, et olen käesolevat infolehte lugenud ja selle sisust täielikult aru saanud. Kinnitan, et mind on informeeritud intravenoosse urograafilise uuringu põhiolemusest ning võimalikest ohtudest. Tulenevalt eeltoodust:

Olen nõus eeltoodud tervishoiuteenus osutamisega ja kontrastaine manustamisega.

Keeldun eeltoodud tervishoiuteenusest, olles teadlik selle osutamata jätmise võimalikest tagajärgedest.

(Valiku tegemisel teha vastavasse kasti **X**).

Patsiendi (esindaja) ees- ja perekonnanimi:

Kuupäev: Allkiri:

Olen ülalnimetatud isikule intravenoosse urograafilise uuringu teostamise korda ja seonduvat infolehes kirjeldatud teavet selgitanud.

Ees- ja perekonnanimi: Kuupäev:

Ametikoht: Allkiri: